تحلیل مفهوم استقلال در پرستاری: مطالعه ای مروری

حمید تقی نژاد[1]، زینب سهرابی*[2]، ستار کیخاونی[3]

1) گروه پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام
2) گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام
3) مرکز تحقیقات آسیب های روانی و اجتماعی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام

تاریخ دریافت:91/3/7 **تاریخ پذیرش: 91/10/10**

چکیده

مقدمه: در حال حاضر صاحب نظران، دانشگاهیان و محققین رشته پرستاری، تحقیقات و نوشته های این رشته را به طور دقیق بر اساس فلسفه و متدولوژی آن ها مورد نقد قرار می دهند. از این رو تکامل مفهوم به طور گسترده ای به عنوان یکی از رویکردهای مهم کاوش در توسعه دانش پرستاری مورد توجه قرار گرفته است.

مواد و روش ها: این بررسی یک مطالعه مروری است که در آن از رویکرد واکر و اوانت برای تکامل مفهوم استقلال استفاده شده است، این رویکرد، یکی از روش های مفهوم پردازی و تکامل مفهوم است که نهایتاً به توسعه تئوری می انجامد، در این مطالعه ابتدا مفهوم استقلال با کلید واژه autonomy، در پایگاه داده های معتبر تحت پوشش PMDR و INLM مورد جستجو قرار گرفت و تک تک مقالات با توجه به موضوع مربوطه، بازنگری شدند، سپس تم های مربوط به کلید واژه autonomy ظاهر شدند و پس از آن موارد مربوط به demonstration case، مشخص شدند

یافته های پژوهش: تعاریف متعددی از مفهوم استقلال در ادبیات پرستاری موجود است و این مفهوم همواره تاکنون در حال تکامل بوده است و طبق ادبیات حرفه، تم های خود مختاری، تفکر بحرانی، تصمیم گیری، آزادی، خودکنترلی، توانایی، ظرفیت و شایستگی از آن استخراج شد.

بحث و نتیجه گیری: مفهوم استقلال یک مفهوم انتزاعی و پیچیده است و معنی آن در ادبیات پرستاری با مفاهیم مربوط دیگر، تداخل پیدا کرده است و تحلیل رسمی این مفهوم، باعث تشویق به استفاده درست از آن از لحاظ معناشناختی می شود.

واژه های کلیدی: تحلیل مفهوم، استقلال، رویکرد واکر و اوانت، پرستاری

***نویسنده مسئول:** گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایلام

Email: suhrabi-z@medilam.ac.ir

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-08]

مقدمه

حرفه ای شدن از مفاهیم بنیادی و پایه ای پرستاری است. این پدیده حاصل تعامل فرد، محیط کاری و ارتباطات بین فردی و هم چنین فرهنگ و زمینه های فرهنگی و ارزشی پیرامون آن می باشد. تجربه حرفه ای شدن یکی از مسایلی است که در برخورد و حل معضلات حرفه ای باید به آن توجه بیشتری نمود. فراهم کـــردن شرایط دانایی، تجربه محوری، و استقلال در عمل و فراهم نمودن شرایط ارایه مراقبت های پرستاری اصولی و همه جانبه از اولویت های مهم حرفه ای در پرستاری ایران قلمداد می گردد. اما متاسفانه مفهوم استقلال به طور کامل در پرستاری توسعه نیافته است. یکی از روش های مهم در توسه دانش پرستاری تکامل مفاهیم است.(1)

در حال حاضـــر صاحـــب نظران، دانشگاهیان و محققین رشته پرستاری، تحقیقات و نوشته های این رشته را به طور دقیق بر اساس فلسفه و متـــدولوژی آن ها مورد نقد و بررسی قرار می دهند. از این رو تکامل مفهوم به طور گسترده ای به عنوان یکی از رویـــکردهای مـــهم کاوش در بسط و توسعه دانش پرستاری مورد توجه و حمایت قرار گرفته است.

به عـــنوان مثال: واکـــر و اوانـــت(2005) فعالیت هایی چون ساخت، مشتق کردن و تحلیل مفاهیـــم را از کارهـــای پایـــه و اساسی در گسترش تئوری های پرستاری می دانند.(2)

هم چنین چین و کرامر(1991) و ملیس(2005) نیز معتقدند که تکامل مفهوم از جمله موارد ضروری و حتمی در بسط و توسعه تئوری ها و دانش پرستاری است.(۳،۴)

تاد و چادویک(1989) تکـــامل، تحلـــیل و واضح سازی مفاهیم را یکی از راهکارهای اساسی در ایجاد ارتباطات مؤثر و یکی از ابعاد و جنبه های مهم اجتماعی می دانند،(5). به طور کلی اولین مرحله در فرایند گســـترش تـــئوری، توسعه مفهوم و خلق یک مفهوم پنداشتی است که خود یکی از مراحل بسیار اساسی در گسترش تئوری محسوب می شود. در این مرحله، مفاهیمی که در رابطه با پدیده مورد نظر هستند، اختصاصی گردیده، مشخص و تعریف می شوند. طی این مرحله، خلق یک مفهوم پنداشتی خود یک فرایند ذهنی است که در جریان آن ساختار ذهنی ایجاد شده و عقاید مربوط به آن بر اساس تجربه شکل می گیرد. نتیجه نـــهایی آن اســـت که برای تعیین مفاهیم و پنداشت های موجود در یک موقعیت خاص معیارهایی به وجود آمده و منجر به تفسیری مشترک و در نهایت ارتباطی مؤثر می شود.

سه اســـتراتژی مـــهم کـــه در تکامل مفاهیم پرستاری مورد استفاده قرار می گیرند عبارتند از: بازیابی مفهوم، واضح سازی مفهوم و تحلیل مفهوم که هر یک از این سه رویکرد از فرایندهای مختلفی جهت دستیابی به اهداف خود استفاده می کنند. تحلیل مفهوم، سومین استراتژی مهم جهت تکامل مفهوم است که فرایند تعیین عناصر، اجزای مفاهیم و بررسی آن ها بر اساس تعدادی از معیارهای مشخص را شامل می شود. این فرایند معمولاً بیشتر در رابطه با مفاهیمی به کار گرفته می شود که قبلاً در تاریخـــچه و ادبیات پرستاری معرفی، تعریف و تا حدودی به طور واضح بیان شده اند، اما قصد داریم از طریق تحلیل، آن ها را به سطح بالاتری از توسعه و تکامل سوق دهیم. بنا بر این مفاهیم مورد تحلیل ابتدا با اجزای خود شکسته و مجدداً مورد بازسازی قرار می گیرند تا ویژگی ها و ابعاد آن ها به خـــوبی تعیـــین و تعریـــف شود. تا کنون رویکردهای مختلفی جهت تحـــلیل مـــفاهیم توسط محققین و صاحب نظران رشته پرستاری معرفی و به کار گرفته شده است.(6)

مواد و روش ها

این بررسی یک مطالعه مروری است که در آن از رویکرد واکر و اوانت برای تکامل مفهوم استقلال که از ملزومات حرفه ای شدن در پرستاری است، استفاده شده اســـت، رویکرد واکـــر و اوانت(2005) یکی از روش هـــای مفهـــوم پردازی و تکامل مفهوم است که نهایتاً به توســـعه تئوری می انجامد، در این مطالعه با استفاده از رویکرد واکر و اوانت، که خود تعدیل شـــده رویکرد 11 مرحـــله ای ویلـــســـون اســـت، مفـــهوم اســـتقـــلال(autonomy) که یک پـــدیـــده چند بعدی و پیچیده است، تحلیل شده است.

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-08]

واکر و اوانت(2005) در کتاب strategies of theory construction in nursing نوشته اند که مراحل تحلیل مفهوم،(2)، عبارتند از:

-انتخاب مفهوم

Select a concept

- تعیین هدف تحلیل

Determine the aims or purposes of analysis

-شناسایی موارد استفاده از مفهوم

Identify all uses of the concept that you can discover

- تعیین ویژگیهای تعریف کننده مفهوم

Determine the defining attributes

- شناسایی یک مورد الگویی

Identify a model case

- شناسایی موارد مرزی،مخالف،ابداعی

Identify borderline, related, contrary, invented, and illegitimate cases

- شناسایی پیشایندها و پیامدها

Identify antecedents and consequences

- نمود تجربی

Define empirical referents

در این مطالعه ابتدا مفهوم استقلال با کلید واژه autonomy، در پایگاه داده های معتبرتحت PMDR و INLM1 مانند Science direct، Ovid journals و Blackwell، مورد جستجو قرار گرفت و تک تک مقالات با توجه به موضوع مربوطه، بازنگری شدند، سپس تم های مربوط به کلید واژه autonomy ظاهر شدند و پس از آن موارد مربوط به demonstration case که نمونه هایی از زندگی واقعی هستند، مشخص شدند، در مروری بر مقالات مختلف که رویکرد واکر و اوانت، استفاده کرده بودند، هیچ کدام از محققین تمام مراحل واکر و اوانت را طی نکرده بودند، مخصوصاً این که در ارائه موردها، به بعضی از موارد، اشاره کرده بودند، در این مطالعه هم به مراحل انتخاب مفهوم، ویژگی های تعریف کننده مفهوم، مورد الگو و مورد ابداعی بسنده شد.

یافته های پژوهش

استقلال یک پدیده پیچیده و چند بعدی است، این مفهوم از کلمات یونانی autos و nomos به معنی خود(self) و قانون(Rule) است. بنا بر این استقلال به معنی خودقانونی است و تعریف آن در لغت نامه، افزایش کیفیت یا حالت خودمختاری، حق خودمختاری، آزادی خود هدایت کننده و مخصوصاً عدم وابستگی اخلاقی است و بر خلاف واژه heteronomy (وابستگی به دیگران) است که هترونومی به طور خاص بر کمبود آزادی اخلاقی و یا خودتعیینی، دلالت دارد.(7)

استقلال یک مفهوم خیلی انتزاعی است و در پرستاری با مفاهیم حرفه ای شدن، قدرت، تصور، کنترل، اختیار، جوابگویی و عدم وابستگی، اشتباه می شود و معنی واقعی آن در ادبیات پرستاری غیر واضح است.

تعاریف متعددی از مفهوم استقلال در ادبیات پرستاری موجود است و این مفهوم از زمان یونان باستان تاکنون در حال تکامل بوده است و طبق ادبیات مربوط به حرفه، تم های خودمختاری، تفکر بحرانی، تصمیم گیری، آزادی، خودکنترلی، توانایی، ظرفیت و شایستگی از آن استخراج شد که در قسمت بحث شرح داده شده اند.

بحث و نتیجه گیری

بالو(1998) و کینان(1999) می نویسند که مفهوم استقلال در ادبیات پرستاری خیلی گسترده است و توافق نظر در مورد تعریف جهانی آن وجود ندارد.(۷،۸)

بالو(1998) می نویسد که در زمینه پرستاری استقلال به سه حیطه بر می گردد:

1) تمایل افراد دیسیپلین برای وضعیت حرفه ای

2) تاثیر زنان و پرستاران بر روی فرایند اجتماعی شدن پرستاری

3) ارتباط استقلال با رضایت شغلی پرستاران.(7)

هم چنین فالر و فالر1(1995)، استقلال را به عنوان حق خودمختاری و آزادی فردی می داند و مترادف آن، عدم وابستگی، آزادی، آزادی اجتماعی و خودتعیینی، است.(9)

حرفه پرستاری ارزش زیادی برای استقلال قائل است زیرا استقلال به عنوان یکی از ملزومات حرفه ای شدن در پرستاری است، مرور ادبیات پرستاری نشان می دهد که تعاریف مربوط به استقلال

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-08]

مبهم هستند. مفهوم اســتقلال مربوط به عملکرد حرفه ای پرستاری در ادبیات پرستاری چند سالی است که مشاهده می شود و پیش فرضی که در اغلب این منابع وجود دارد این است که استقلال برای حرفه پرستاری مطلوب است و در این راستا مدیران پرستاری به دنبال این مقوله هستند که درک کارکنان پرستاری را از این مفهوم افزایش دهند.(10)

قدیمی ترین مدرک مربوط به استفاده از این مفهوم به یونان باستان و قبل از میلاد، بر می گردد و در آن زمان واژه autonomous اشاره داشته است به وضعیتی که شخص برای تعیین هنــجارهــایی که می خواهد طبق آن ها زندگی کند.(11)

محققین پرستاری استقلال را از ابعاد تئوریک و روش شناختی مختلف، مورد مطالعه قرار داده اند، در میان ادبیات پرستاری برای معنی استقلال پرستاری از ساخت های نظری مختلف و ناسازگار، استفاده شده است.(11)

استقلال یک مفهوم خیلی انتزاعی اســت و در پرستاری با مفاهیم حرفه ای شدن، قــدرت، تصور، کنترل، اختیار، جوابگویی و عدم وابستــگی، اشتــباه می شود و معنی واقعی آن در ادبیات پرستاری غیر واضح است.

ویلکینسون(1997) می نویسد که اتونــومی بر می گردد به این که پرستاران قادر باشند خودشان تصمیم گیری نمایند و پایه دانش حرفه ای شان را بسازند،(12)، که دوایر هم با این نظر موافق است.(13)

بتی و لویس(1982) مفهوم استقلال را با استفاده از ادبیات پرستاری و جامعه شناسی، تحلیل نمودند، اما دامنه ادبیات مورد استفاده آن ها نسبتاً کم بود و نتوانستند خصوصیات تعریف کننده مفهوم را شناسایی کنند.(14)

هم چنان که ملاحظه فرمودید، تعاریف متعددی از مفهوم استقلال در ادبیات پرستاری موجود است و این مفهوم از زمان یونان باستان تاکنون در حال تکامل بوده است و طبق ادبیات مربوط به حرفه، تم های ذیل از آن استخراج شد:

خودمختاری

این واژه در میان ادبیات معاصر مربوط به استقلال یافت می شود، خودمختاری هسته استقلال است و در واقع عمل کردن طبق مجموعه ای از اصول و قوانین است.

کاترین به نقــل از کانت در مورد اســتقلال می گوید، اراده فرد مشمول قانون نیست، بلکه باید برای آن قانون گذاشت.(7)

توانایی، ظرفیت و شایستگی

تم های توانایی، ظــرفیت و شایستگی، از دیگر تم های مــربــوط به استــقلال هســتند، هاورث (روان شناس و فیلسوف) گفته است که شایستگی بنیاد، استقلال است، فرد تلاش می کند که بتواند اقدامات هدف دار انجام دهد و قادر باشد مهارت های مربوط به آن توانایی را گسترش دهد. توانایی یا شایستگی شامل دانش و ظرفیت برای خودکنترلی است.(15)

آیدلــوت(1983) مــی گویــد: دانــش بــرای خودمختاری ضروری است و راه را برای قدرت و اختیار باز می کند.(16)

بسیاری از نویسندگان پرستاری، شایستگی و دانش را با کسب استقلال همبسته، دانسته اند.(۱۱،۱۸)

تفکر بحرانی

یکی از تم هایی که به طور خیلی نزدیک با تصمیم گیری در مفهوم استقلال، وابستگی دارد، تم تفکر بحرانی است. کانت می گــوید، شخــص دارای استقلال بر روی قوانین و اصول تفکر می کند و آن ها را می پذیرد.

هاورث(1986)، رفلکشن را احساس شدن نسبت به تفکر و هدایت توسط تفکر، عمل بر اساس استدلال و واکنش به ایمپالس ها و عوامل مؤثر بیرونی، توصیف نموده است.

شــخــص دارای اســتــقــلال، اســتــانــدارد‌ها، ارزش هــا و اصــول را بعــد از ایــن که بــر روی آن هــا تفــکر عمــیق انــجام داد، می پــذیــرد. اســتــقلال انجــام هــدف با تفــکر انعــکــاسی است(15).

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-08]

تصمیم گیری

هم چنین، تصمیم گیری یک تم مرکزی در مفهوم استقلال است که دو جزء اصلی مربوط به این که تصمیم گیری جزء ویژگی های مفهوم استقلال است، وجود دارد:

اول این که فرد، آزادی دارد که بهترین را انتخاب کند و از انتخاب راضی است، دوم این که فرد برای این که بر اساس خود عمل کند، مختار است.

هاورث(1986) عنوان کرده است که استقلال به طور سایکولوژیکی توسعه می یابد و از طریق فعالیت های تصمیم گیری، نمود پیدا می کند.(15)

آزادی

در میان ادبیات پرستاری، استقلال تحت عنوان وضعیتی از آزادی یا عدم وابستگی که شخص برای آن می جنگد و آن را به دست می آورد، بیان شده است.

رومانتیک ها، استقلال را عدم وابستگی آگاهی دانسته اند و ادبیات آن ها تعادل ما بین خود و زمینه خود، بررسی کرده اند.(1)

روسو و دیگر نویسندگان رومانتیک، استقلال را به عنوان حالتی از برآورده شدن کامل تمایلات دانسته اند.(7)

خودکنترلی

کاترین به نقل از اریکسون و هولدون تم خود کنترلی، در بحث های استقلال متداول است، اثر خود کنترلی و ارتباط آن با محدودکننده های محیطی که مؤثر بر خودکنترلی هستند، مورد بحث قرار داده اند.

افراد دارای استقلال، ظرفیت شناخت حوزه های استقلال را برای زندگی مستقل می شناسند چرا که آزادی بدون هیچ گونه محدودیت ممکن است به هرج و مرج، منجر شود، بنا بر این اشخاص مستقل، ظرفیت خود را از طریق منطقی بودن و شایستگی در زندگی خلاق، نشان می دهند.(7)

تعاریف

در فرایند جداسازی مفهوم پیچیده استقلال از میان پیشامدها و پیامدها و مفاهیم مرتبط، اکنون معنی اصلی استقلال قابل تعریف است، تعریف نظری آن عبارت است از کیفیت یا حالتی که شخص خودمختار است و به طور اختصاصی، استقلال ظرفیتی است که در آن فرد خودش اقداماتش را از طریق انتخاب غیر وابسته در میان مجموعه ای از اصول و قوانین تعیین کند که فرد نسبت به این اصول و قوانین پایبند است.

ویژگی های معرف مفهوم

مشخص شدن ویژگی های تعریف کننده مفهوم، در تحلیل مفهوم ضروری هستند که این ویژگی ها یا خصوصیات بیان کننده وجود مفهوم هستند.(2)

خصوصیات اصلی مربوط به تعریف نظری استقلال طبق این تحلیل عبارتند از:

1-فرد می تواند اعمالش را تعیین کند، 2-فرد می تواند به طور شایسته اعمال را که تعیین کرده است، انجام دهد(فرد شایستگی دارد)، 3-اعمال و تصمیمات فرد بر اساس تفکر عمیق است، 4-اعمال و تصمیمات فرد با مجموعه قوانین درونی فرد که فرد به آن ها معتقد است، هم خوانی دارند، 5-تصمیمات به طور مستقل از کنترل خارجی، اتخاذ می شوند.(عوامل بیرونی بر روی آن ها محدودیت اعمال نمی کنند)

پیشایندها و پیامدها

پیشایندهای اقتباس شده از تحلیل مفهوم می توانند در واضح سازی حوزه های مداخلات، خیلی سودمند باشند؛ پیشایندها، حوادث یا شرایطی هستند که قبل از مفهوم رخ داده اند،(2). در تحلیل مفهوم استقلال، پیشایندها عبارتند از: ظرفیت ذهنی ارثی، اخلاق، تحت تأثیر باورها و قوانین و استانداردها قرار گرفتن، دانش کافی برای توسعه شایستگی، دانش در مورد ارزش ها و باورهای فردی، توانایی استدلال و توانایی خودکنترلی است.

پیامدها ممکن است به زمینه ای که مفهوم در آن وجود دارد، مربوط باشند،(2)، و در این تحلیل، پیامدهای ذیل نمود پیدا کردند: وضعیت حرفه ای فردی، آزادی، اختیار و قدرت، توسط دیگران شایسته شناخته شدن، رضایت فردی، گسترش حیطه بیان استقلال.

مورد مدلی

استراتژی مفید دیگر در تحلیل یک مفهوم انتزاعی، ارائه نمونه ای از مدل می باشد، هم چنان که واکر و اوانت(2005) بیان نموده اند، نمونه مدل، نمونه ای است که تمام خصوصیات تعریف کننده

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-08]

مفهوم را دارد و در واقع مثال محضی از مفهوم مورد تحلیل است. یکی از بهترین روش ها در شرایط یک تحلیل خوب، پیدا کردن مورد یا مصداقی است که مثالی از مفهوم تحت مطالعه باشد. چنین نمونه ای بایستی کاملاً روشن و واضح انتخاب شود.

استفاده از مدل به تحلیل گر کمک می کند ببیند چه ویژگی هایی اساسی وجود دارد که باعث می شود یک فرد لغت یا واژه را به طـور مناسب به کاربرد. مدل ها در واقع مصادیقی از مفهوم مورد مطالعه را منعکس می کنند لذا برای یک تحلیل خوب ضروری هستند. این مورد عمدتاً بر اساس تعریف و زمینه کاری تحلیل گر از مفهوم مورد نظرش انتخاب می شوند.(2)

ر.ج در بخش مراقب تهای ویژه قلبی به مدت 5 سال است که کار می کند اما سابقه کار کلی او حدوداً 12 سال است، بخش 8 تخت خوابه است، در ساعت 2 شب که مانیتور مرکزی را مشاهده می کند، می بیند که ریـتـم بـیـمار تخـت 6 فیـبریلاسـیون بطنی(ventricular fibrillation) است، فوراً با سوپر وایزر بالینی تمـاس می گـیرد و از او می خـواهد متخصص معالج بیمار را خبر کند، اما سوپر وایزر مردد است که در این موقع شب چه طور او را خبر کند، پرستار بخش فوراً اعضای کد احیاء را خبر می کند و دستگاه دفیبریالاتور را آماده می کند و به محض رسیدن پزشک اورژانس به بیمار شوک می دهد و ریتم بیمار اصلاح می شود. در این مثال تمام خصوصیات مفهوم استقلال مشاهده می شود و منبع خارجی(سوپر وایز) نمی تواند تصمیم پرستار را عوض کند.

مورد مرزی

استفاده از موارد مرزی، وقتی که می خواهیم یک مفهوم را که هم انتزاعی است و هم به صورت مکرر نا به جا استفاده می شود و هم اشتـباه فهمیده می شود، خیلی مفید است: مورد مرزی موردی است که تعدادی از ویژگی های(نه تمام آن ها) مفهوم مورد تحلیل را دارا می باشد.

موقعیت هایی که مفهوم گاهی اوقات و یا تحت یک سری از شرایط خاص در آن ها ظاهر می شود، را به عنوان موارد مرزی می نامند که در تحلیل مفاهیم بسیار مفید و کمک کننده هستند. به عبارت دیگر مفاهیمی وجود دارد که فرد تحلیل کننده مطمئن نیسـت که آیـا به عـنوان یک مثال با مفهوم تحت مطالعه اش مطابقت و هماهنگی دارد یا نه. در چنین موارد مرزی گرچه برای تقسیم بندی با مشکل مواجه هستند ولی تحلیل گران به طور عمدی آن ها را مورد استفاده قرار می دهند.(2)

با درک آن چه که موارد مرزی را دچار مشکل می کند، فرد تحلیل کننده می تواند تعیین کند که چه عناصری برای مفهوم مورد نظر مهم و اساسی هستند و کدام دسته از عناصر بی اهمیت محسوب می شوند

موارد ابداع شده

در بعضی مواقع ممکن است مفهوم تحت مطالعه به گونه ای باشد که جهت تعریف و شفاف سازی آن نتوان به تعداد کافی مثال ها و نمونه های مختلفی ارائه نمود. در چنین مواردی به کار گرفتن مفهومی خارج از تجربیات فرد می تواند مفید و کمک کننده باشد،(۲،۱۹). اسـتقلال پرسـتاری مرهون همبستگی مابین تیم پرستاری است. در مـورد مـثال ابـداعی می توان از مثال ذیل استفاده نمود:

گله ای فیل به یک آبخورگاه جدید مهاجرت می کنند قبل از این که آن ها به مقصد برسند، یکی از فیل ها با بالا بردن خرطومش نعره می زند که بعضی از اعضای گله جا مانده اند و با این نعره باعث می شود تا جا مانده ها به گله برگردند و با هم به مقصد برسند.

مفهوم استقلال یک مفهوم انتزاعی و پیچیده است و معنی آن در ادبیات پرستاری با مفاهیم مربوط دیگر، تداخل پیدا کرده است و تحلیل رسمی این مفهوم معنی آن را روشن می کند و باعث تشویق به استـفاده درسـت از آن از لحـاظ معـناشـناختی، می شود.

References

1-Nikbakht Nasrabadi A, Emami A, Parsa YZ. Nursing experience in Iran. Int J Nurs Pract 2003;9:78-85.

2-Walker LO, Avant KC. Strategies for theory construction in nursing. 4th ed. Upper

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-08]

Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall; 2005.
3-Chinn PL, Kramer MK. Theory and nursing: Integrated knowledge development. 5th ed. St Louis: Mosby; 1999.
4-Melis AI. Theoretical nursing. 3th ed. Philadelephia: JB Lippincott; 2005.
5-Tadd W, Chadwick R. Philosophical analysis and its value to the nurse teacher. Nurse Educ Today 1989;9:155-60.
6-Rodgers BL. Concepts, analysis and the development of nursing knowledge: the evolutionary cycle. J Adv Nurs 2006;14: 330-5.
7-Ballou KA. A concept analysis of autonomy. J Prof Nurs 1998;14:102-10.
8-Keenan J. A concept analysis of autonomy. J Adv Nurs 1999;29: 556-62.
9-Fowler HW, Fowler EG. The concise oxford dictionary of current english. 8th ed. Clarendon: Oxford; 1995.
10-Ostwald M. Autonomia: its genesis and early history. Chico, CA: Scholars; 1982.
11-Blanchfield KC, Biordi DL. Power in practice: A study of nursing authority and autonomy. Nurs Adm Q 1996;20:42-9.
12-Wilkinson J. developing a concept analysis of autonomy in nursing practice. Br J Nurs 1997;6:703-7.
13-Dwyer DJ, Schwartz RH, Fox ML. Decision-making autonomy in nursing. J Nurs Adm 1992;22:17-23.
14-Batey MV, Lewis EM. Clarifying autonomy and accountability in nursing service: Part 1. J Nurs Adm 1982;12:13-8.
15-Haworth L. Autonomy: An essay in philosophical psychology and ethics. New Haven, CT: Yale University Press; 1986.
16-Aydelotte MK. Professional nursing: The drive for governance, The nursing profession. New York: McGraw-Hill; 1983.
17-Kramer M, Schmalenberg C. Learning from success: Autonomy and empowerment. J Nurs Manag 1993;24:58-64.

Concept Analysis of Autonomy in Nursing: A Review Study

*Taghinejad H[1], Suhrabi Z[*2], Kikhavani S[3]*

(Received: 27 May. 2012 Accepted: 30 Dec. 2012)

Abstract

Introduction: Currently, nursing authorities, researchers and scholars closely criticize nursing researches and documents based on its philosophy and methodology, hence the concept development is considered as one of the most important approaches for nursing knowledge development.

Materials & Methods: The present study was a review that used Walker and Avant approach for the autonomy concept development. This approach is one of the methods of conceptualization and concept development that eventually resulted in the theory development. In this study, the autonomy concept was searched by using of the autonomy keyword, in valid data bases, PMDR and INLM. Then all of the related articles reviews and themes related to the autonomy keyword were determined.

Findings: There are various definitions of autonomy in nursing literature and the concept has been in evolution until now and based on professional literature review, many concepts including themes of self governance, ability, capacity, competent, self-controlling, freedom, critical reflection and decision making have been extracted.

Discussion & Conclusion: The concept of autonomy is an abstract and complex concept and its meaning has intervened with other concepts. Formal analyzing of the concept could result in appropriate usage, semantically.

Keywords: concept analysis, autonomy, Walker and Avant approach, nursing

1. Nursing Dept, Faculty of Nursing, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran
2. Midwifery Dept, Faculty of Nursing & Midwifery, Ilam University of Medical Sciences, Ilam, Iran
3. Research Center for Prevention of Psychosocial Trauma, Ilam, Iran
** (corresponding author)*

[Downloaded from sjimu.medilam.ac.ir on 2026-11-08]